

Sheila O'Flanagan

*Kun kaikki
muuttui*

DOCENDO

Kun kaikki muuttui

Sheila O'Flanagan

Kun kaikki
muuttui

Englannin kielestä suomentanut Maikki Soro

DOCENDO

Englanninkielinen alkuperäisteos:

Sheila O'Flanagan: *What happened that night*

© Sheila O'Flanagan, 2017

All rights reserved.

Suomenkielinen laitos:

© Docendo, 2024

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

www.docendo.fi

Suomennos: Maikki Soro

Ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-110-7

Painettu EU:ssa

Omistettu Carole Blakelle (1946–2016), naiselle, joka
rakasti kirjoja, kenkiä ja suuria koruja. Ja joka otti
minut siipiensä suojaan ja mullisti elämäni.

Bey

Nyt

Bey Fitzpatrick seiso salin esiintymislavan takana, mistä saattoi tarkkailla tapahtumia näkymättömistä. Hänen edessänsä oli aiemmin päivällä ripustettuja silkkisiä banderolleja, ja huoneen taitavasti suunniteltu valaistus jätti hänet varjojen suojiin. Puheensorinan yltyessä hänen huomionsa kiinnittyi naisten värikkäisiin pukuihin ja kimalteleviin koruihin. He olivat kuin eloisia paratiisilintuja nauraessaan ja rupertellessaan ja napsiessaan cocktailpaloja ja samppanjalaseja ammattitarjoilijoiden kantamilta hopeatarjottimilta. Sitten Beyn mieleen muistui, että paratiisilintukoirailla on paljon koreampi höyhenpuku kuin naarailla. Tänä iltana oli kuitenkin naisten vuoro hehkua ja kimmeltää. Miehet soittivat toista viulua smokeissaan ja valkoisissa paidoissaan.

Taustamusiikki hukkui keskustelun ääniin ja jännittyneisiin naurunpurskahduksiin. Vieraat odottivat jo malttamattomina uuden ylellisen Jääkuningatar-korumalliston esittelyä, joka olisi illan kohokohta. Mallistoon kuului muun muassa kolme uniikkia valkokullasta valmistettu kaulakorua, joihin oli istutettu timanttien lisäksi joko rubiineja, safiireja tai smaragdeja. Jokaisen hintalappu oli kuusinumeroinen. Ja Bey tiesi, että jokainen oli tosiaan ainutlaatuinen ja kruunaisi kenen tahansa kokoelman.

Bey silmäili vieraita silti aavistuksen huolissaan. Osa kasvoista oli tuttuja aikakauslehtien juorusivuilta tai sanomalehdistä. Paikalla oli useita TV-julkkiksia. Tunnettu laulaja. Eturivin poliitikko. Ja runsaasti liike-elämän edustajia. Jokainen heistä oli saanut kutsun siksi, että oli jo aiemmin ostanut Warrenin koruliikkeen huippulaadukkaita tuotteita. Kaikilla heistä ei olisi varaa Jääkuningatar-malliston kalleimpiin koruihin, mutta kutsu lanseeraustilaisuuteen imarteli varmasti jokaista. Ilmapiiri oli miellyttävän jännittynyt.

Tämä on kuin satumaailma, täysin riippumaton todellisuudesta, Bey kuuli miehen sanat korvissaan. *Me näemme vain rikkaita ja onnellisia ihmisiä.*

Mies oli nauranut, ja niin oli hänkin.

Nyt siitä oli kokonainen elinikä aikaa.

Silloin kaikki oli toisin.

Silloin hän ei tiennyt puoliakaan siitä mitä nyt.

Bey värähti vilusta, vaikka salissa oli lämmin. Hän seisoi korkean ruudullisen ikkunan vieressä ja huomasi äkkiä jäisen viimeisen tunkeutuvan kirkkaan lasin lävitse. Vilkaistessaan ulos hän henkäisi ihmetyksestä. Raskaista pilvistä putoili laiskasti valtavia lumihiutaleita, jotka muuttivat vanhan arvokkaan kartanon pihamaan valkoiseksi matoksi. Ikkunalasille lennähtävät hiutaleet muodostivat jäisten kiteiden ristikon, joka säihkyi yhtä kirkkaasti kuin timantit sisällä salissa.

Ikkunan nurkassa oli hämähäkinseitti, jonka höyhenenkevyt lumi oli värittänyt hopeanvalkoiseksi. Bey huomasi palaavansa mielessään toiseen aikaan ja paikkaan. Hän muisti erään lumisen ja jäisen illan kahdenkymmenen vuoden takaa ja erään toisen hämähäkinseitin. Hän muisti, miten kiihkeästi hän oli tuijottanut sitä, yrittänyt pitää sen ehjänä tahdonvoimallaan ja vakuuttanut itselleen olevansa turvassa, jos se vain pysyisi ehjänä. Äkkiä hän

oli jälleen siinä paikassa lomaantuneena pelosta ja toivoi, ettei hänen hengityksensä höyrypilvi paljastaisi häntä eikä kukaan kuulisi hänen sydämensä jyskytystä yön hiljaisuudessa.

Joku kosketti häntä olalle, ja hän oli vähällä kirkaista ääneen. Sitten valot sammuiivat.

Lola

Silloin

1. luku

Timantti: erittäin kova väritön jalokivi

Lola Fitzpatrick joutui aina perjantaisin valitsemaan kahdesta vaihtoehdosta: joko hän jäisi Dubliniin, missä hän asui samassa asunnossa kolmen muun tytön kanssa, tai viettäisi viikonlopun perheensä maatilalla. Jos hän sai päättää vapaasti, valinta oli helppo. Dublin oli monta kertaa jännittävämpi ja eläväisempi paikka kuin Cloghdromin kylä parhaimmillaankaan, ja ainakin yksi kämppäkavereista jäisi varmasti kaupunkiin ja lähtisi hänen kanssaan huvittelemaan. Cloghdrom oli kyllä rakas kotikylä, mutta viikonloppu siellä oli aina kuin paluu menneisyyteen. Juhlinta rajoittui illan istumiseen jossakin paikallisista pubeista (paitsi McCloskeyn kapakassa, koska siellä kävi vain iäkkäitä isäntämiehiä) tai seurantaloon ankeisiin tansseihin, joita kutsuttiin yhä ”iltamiksi” ja joissa Baz Hogan, joka kuvitteli olevansa DJ, soitti naarmuisia levyjä diskopallon alla. Lolan mielestä Cloghdrom ei ollut selvinnyt vielä edes 1950-luvusta, saati saavuttanut 80-lukua. Yleinen oletus oli vieläkin, että perheiden pojat perivät tilan ja tyttäret menivät toisille tiloille emänniksi.

”Täällä eletään kuin *Ylpeydessä ja ennakkoluulossa*, vain ilman Pemberleyn kartanon loistoa”, Lola valitti isosiskolleen Grettalle.

”Miehet saavat omaisuuden ja me odotamme sopivaa naimakauppaa.”

Gretta nauroi hänen kapinallisille puheilleen ja sanoi, ettei naimisiinmeno paikallisen pojan kanssa ollut sentään mikään maailmanloppu. Niin hänen oli pakko sanoakin, Lola vastasi. Hänhän oli mennyt kihloihin Mossy McCloskeyn (pubinomistajan vanhimman pojan) kanssa käytännössä samana päivänä kun pääsi koulun penkiltä. Se sopikin mainiosti Grettalle, joka rakasti kyläänsä eikä aikonut koskaan lähteä minnekään. Sama koski heidän isoveljeään Miloa, joka oli jo naimisissa ja töissä kotitilalla. Mutta ei Lolaa, perheen nuorimmaista, jonka haaveet olivat paljon kunnianhimoisempia – vaikka hän pystyikin särkemään miehen sydämen vilkaisemalla tätä kerran syvänsinillä silmillään ja heilauttamalla paksuja tummia hiuksiaan.

Työpaikka Dublinin passitoimistossa ja muutto yhteiseen kämppään kolmen muun tytön kanssa olivat ensimmäinen askel elämälle, joka ei ollut riippuvainen säistä eikä maitokiintiöistä eikä karjan tyytyväisyydestä. Se oli elämää, jossa hänenkin mielipidettään kysyttiin ja hän sai käydä baarissa vastakkaisen sukupuolen edustajan kanssa tarvitsematta pelätä, että kaikki olivat suunnittelemassa häitä heti viiden minuutin päästä. Paluu entisiin kuvioihin harmitti häntä joka kerta, vaikka hän välillä kaipasikin perhettään ja äitinsä Eilisin kotitekoisen leivän tuoksua, joka leijaili aina keittiössä.

Eilisin kotitekoista leipää hän ajatteli tänäkin lämpimänä perjantai-iltapäivänä, kävellessään Grafton Street -katua lounastunnillaan. Hän tiesi, että asunnolla oli hyvin vähän ruokaa – ostoksilla käytiin vain tarvittaessa, ja yleensä tytöt ryöstivät yhteisen talouskassan ja ostivat välttämättömät tarvikkeet läheisestä Sparista. Lola itse oli syönyt tällä viikolla joka ilta ulkona, mikä tosin kuulosti ylellisemmältä kuin olikaan, sillä useimmiten

hän oli vain käynyt pubissa työkavereiden kanssa ja sen jälkeen pitsalla. Tavallisesti hän kuitenkin jätti suunnitelmat viime tippaan ja jäi nauttimaan kaupungin tarjoamista mahdollisuuksista, vaikka olikin aina viikonlopun jälkeen jokseenkin puilla paljailla.

Kotona käyminen kannattaisi ainakin siitä syystä, että hän saisi säästettyä muutaman lantin ja ostettua mekon, jonka hän oli nähnyt äskettäin Dunnesin liikkeessä, hän pohti kääntyessään Duke Lanelle. Hänen taloudellisesta tilanteestaan kertoi tosiaan paljon, ettei hänellä ollut varaa ostaa yhtä kolttua halvasta tavarataloketjusta. Hän tiesi, että hänen oli pakko kiristää kukkaron nyörejä. Hän tiesi tuhlaavansa aivan liikaa. Oli vain vaikeaa säästää, kun palkka oli pieni ja tilaisuuksia hauskanpitoon riitti yllin kyllin. Tilanne olisi toinen sitten kun hän saisi ylennyksen. Silloin jäisi rahaa myös huvitteluun. Sitä ennen hän voi vain toivoa, että hänen hakemuksensa julkishallinnon seuraavalle portaalle hyväksyttäisiin. Niin mielellään kuin hän huvittelikin iltaisin, hän oli myös tunnollinen työntekijä ja uskoi ansaitsevänsä ylennyksen. Hän oli työskennellyt nyt lähestulkoon neljä vuotta toimistovirkailijana passitoimistossa. Oli jo aika päästä uralla eteenpäin.

Samassa Lola pysähtyi ja työasiat unohtuivat, kun hänen katseensa osui Warrenin liikkeen näyteikkunassa sähköviini timantteihin. Warrenin kello- ja koruliike nautti suurta arvostusta Dublinissa, ja Lola tunsu hieman sen historiaakin. Sen oli perustanut 1950-luvulla kelloseppä Richard Warren, joka oivalsi, että dublinilaiset kaipasivat muutakin kuin tavallisia aikarautoja. Hän laajensi tarjonnan koruihin, joita ei ollut vielä yleisesti saatavilla sen ajan Dublinissa, ja pian liike tunnettiin laadukkaista tuotteistaan ja kohtuullisista hinnoistaan. Se menestyi yhä paremmin, etenkin Warrenin mentyä naimisiin pohjoisirlantilaisen kaunottaren Adele Pendletonin kanssa, ja siirtyi lopulta

O'Connell Streetin läheltä nykyisiin toimitiloihinsa kaupungin kalleimman ostoskadun kupeeseen. Vaikka Warrenin liikkeen tarjontaan kuului monenlaisia koruja, se tunnettiin parhaiten Adele-mallistostaan, jonka jokainen sarja oli nimetty perustajan puolison ja lisäksi jonkin kukan mukaan.

Lola katseli häikäistyneenä timanteilla koristellun Lumikello-sarjan kimallusta ja mietti, olisiko hänellä koskaan varaa ostaa koruja, joiden kauneus ylsi lähellekään Adele-malliston täydellisyyttä. Warrenin liike tunnettiin jopa Cloghdromissa saakka: meijerin omistajan vaimo Betty Munro omisti kokonaisen Adelen Ruusu -sarjan ja käytti sitä joka vuosi elonkorjuujuhliissa. ”Jalostaminen kannattaa, ei alkutuotanto”, Lola oli kuullut isänsä mutisevan äidille edellisissä juhlissa, joihin oli itse osallistunut. ”En voi ostaa sinulle mitään tuon tapaistakaan.”

Sanat olivat jääneet Lolan mieleen ja vaikuttaneet hänen päätökseensä muuttaa Dubliniin. Hän halusi olla sellainen, joka omisti kauniita koruja, ei nainen, joka katseli niitä kauempaa. Sitä paitsi hän halusi olla nainen, joka voi ostaa korunsa itse eikä joudu luottamaan siihen, että saisi niitä poikaystävältään tai aviomieheltään. Niinpä hän käveli tämän tästä Warrenin liikkeen ohitse voidakseen katsella näyteikkunaa ja muistuttaa itselleen, miksi oli tullut Dubliniin. Hän oli tullut rikastumaan. Ja menestymään. Ja todistamaan, ettei naisen tarvinnut mennä naimisiin elääkseen hyvää elämää. Ja olemaan oma itsensä.

”Sinun pitäisi sovittaa sitä.”

Lola hätkähti kuullessaan takaansa miehen äänen. Mies oli tullut vastakkaisesta suunnasta ja seisoj nyt koruliikkeen ovi-syvennyksessä. Hän oli pitkä, ruskettunut ja vaaleahiuksinen, ja sähkönsiniset silmät olivat täynnä pilkettä.

”Se olisi hauskaa”, Lola vastasi. ”Mutta täysin turhaa. Minulla ei olisi kuuna päivänä varaa ostaa sitä.”

”Eihän kokeileminen mitään maksa”, mies sanoi.

”Tuskin omistajat ilahtuvat, jos ihmiset tulevat sovittamaan heidän korujaan pelkästään hovin vuoksi.”

”Omistajat ilahtuvat aivan varmasti, jos näkevät luomuksensa tuollaisella kaunottarella.”

Lola katsoi häntä ihmeissään. Kukaan mies ei ollut koskaan lausunut hänelle tällaista kohteliaisuutta. Cloghdromissa mies saattoi korkeintaan todeta, että hän oli kivannäköinen lyyli. Ja useimmat niin sanotut kohteliaisuudet, joita hän oli viime vuosina kuullut Dublinissa, osoittivat kysyjän pohtivan vain, oliko hän yhtä hyvä sängyssä kuin muodoista voisi päätellä.

”Olen tosissani”, muukalainen sanoi. ”Tuo setti näyttäisi sinulla satumaisen hyvältä.”

”Se olisi huijausta.” Lola hymyili hänelle pahoillaan. ”Olen tällä hetkellä niin rahaton, että budjetti riittää juuri ja juuri sämpylän ostoon.”

Mies naurahti. ”Sämpylätilanne on tietysti huomioitava. Ehkä voimme hoitaa sen erikseen. Mutta huippukoruihin liittyy se ongelma, ettei kauneimmilla naisilla ole useinkaan varaa niihin, joten ne riippuvat yleensä iäkkäiden naisten ryppyisillä kauloilla. Totta kai ne näyttävät upeilta heilläkin, mutta ei heitä voi veratakaan sinuun.”

”No, oli miten oli”, Lola sanoi yhä häkeltyneenä siitä, miten itsevarmasti mies ylisti hänen ulkonäköään. ”En silti mene sisään.”

”Harmi. Olisin halunnut nähdä tuon korun sinulla. Ja isäni varmasti myös.”

Lola katsoi miestä kummissaan.

”Olen Philip Warren”, tämä sanoi.

Lola vilkaisi oven päällä olevaa nimeä ja sitten taas puhe-
toveriaan.

”Oletko omistaja?” hän henkäisi.

”En itse”, mies täsmensi. ”Tämä on perheyrittys, mutta minun kyllä jonakin päivänä.”

”Oho”, sanoi Lola.

”Joten olisin todella iloinen, jos tulisit sisään ja sovittaisit koko settiä.”

Lola epäröi.

”Uskallatko ottaa riskin?”

Tämä ratkaisi asian. Lolan mielestä elämässä kannatti aina ottaa riskejä. Näin hän oli sanonut vanhemmilleenkin sinä päivänä kun lähti Cloghdromista.

Hän nyökkäsi ja seurasi miestä sisälle.

Myymäla oli loisteliaampi kuin hän oli arvannutkaan. Minkinvärinen matto oli niin muhkea, että hän pelkäsi pilaavansa sen korkokengillään ja harmitteli niiden jättämiä painaumuksia astellessaan varovasti Philip Warrenin perässä. Pitkien tiskien sijasta huoneessa oli vain kiiltävä pähkinäpuinen myyntipöytä yhdessä kulmauksessa ja sen edessä kaksi tuolia, jotka oli verhoiltu purppuranpunaisella sametilla. Keskeemmällä oli kolme suurta esittelyvitriiniä, ja niitä oli myös näyteikkunan edessä.

Pitkä tyylikäs nainen, jolla oli rubiinikoristeinen riipus ja Adelen Ruusu -sormus, nyökkäsi Philipille, joka vastasi hymyillen.

”Hei, Lorraine. Onko isä toimistossa?”

Nainen pudisti päätään. ”Vielä lounaalla Arjan van Heerdenin kanssa”, hän sanoi.

”Ostiko hän ne kivet?” kysyi Philip.

”Ja mistähän minä sen tietäisin?” Lorraine vastasi. ”Ei hän minulle kerro bisneksistään. Minä olen pelkkä myymälänhoitaja.”

Philip naurahti. ”Niin kai! Tiedät hyvin, ettemme saisi edes ovia auki ilman sinua. No, onpa harmi, ettei isä ole täällä”, hän jatkoi. ”Toivoin, että hän näkisi Lumikello-setin tämän...” Hän

Voiko elämässä koskaan ennustaa, minne valintamme meidät vievät?

Nuori Lola Fitzpatrick on päättänyt, että hän luo itselleen mahtavan uran ja pysyttäytyy kaukana miehistä. Sitten hänen elämäänsä saapuu jalokiviprinssi Philip Warren, joka muuttaa Lolan elämän suunnan tyystin.

Lolan tytär Bey ei tiedä mitään äitinsä menneistä valinnoista, mutta hänessä virtaa yhä selvemmin vanhempiensa veri. Loisteliaaksi tarkoitetun joulunvieton aikana sattuu väärinkäsitys, josta seuraava selkkaus järjestyttää koko Beyn persoonaa. Pääseekö hän koskaan yli sisintään kalvavasta epäluottamuksesta?

Kun kaikki muuttui on timantein koristeltu romaani äidin ja tyttären suhteesta, rakkaudesta ja valinnoista, jotka määrittävät koko elämän suunnan.

Sheila O'Flanagan on irlantilainen toimittaja ja bestsellerkirjailija, jonka romaaneja on myyty maailmanlaajuisesti yli 8 miljoonaa kappaletta ja jolla on laaja, innostunut fanikunta. Hän haluaa kirjoittaa viihdettä naisista, jotka joutuvat vaikeassa tilanteessa löytämään oman vahvuutensa.

DOCENDO

www.docendo.fi

84.2

Kansi: Tilla Larkiala /
Taittopalvelu Yliveto Oy

